Verslag stuurgroep Marineterrein Amsterdam

VERTROUWELIJK

Datum en tijd: 19 december 2018, 15:30 - 17:00 uur
Plaats: Voorwerf Marineterrein, Commandantswoning
Aanwezig: [redacted]
Afwezig: [redacted]

1. **Opening/mededelingen**

[redacted] opent de vergadering met het uitspreken van zijn waardering voor de geslaagde viering van het vijfjarig bestaan van de bestuursovereenkomst op 5 december 2018.

2. **Vaststelling agenda en verslag**

Het gewijzigde verslag van de stuurgroep van 29 augustus 2018 wordt definitief vastgesteld. Het verslag van voorgaande stuurgroep wordt eveneens vastgesteld.

3. **Voorlopige resultaten ruimtelijke verkenning *1**

[redacted] geeft aan in een aantal maanden tot het tussenresultaat te zijn gekomen dat voorligt. [redacted] introduceert twee (voor de stuurgroepleden bekende) gasten die aanwezig zijn om het agendapunt toe te lichten, [redacted] en [redacted]. [redacted] geeft een presentatie van het gedeelte dat voor de ontwikkeling is bestemd. De uitgangspunten die in de eerder voorgelegde Nota van Uitgangspunten zaten, zijn voor een groot deel overeind gebleven. Het grootste verschil met die nota en het met name ruimtelijk uitgewerkte tussenresultaat dat nu voorligt, zijn de verhoudingen en het stedenbouwkundig concept. Het ontwikkelgebied beslaat in het gewijzigde voorstel 10,5 hectare en er is afstand gedaan van de kamers en bijbehorende typologieën. [redacted] neemt vervolgens de presentatie van het defensiegedeelte voor haar rekening. [redacted] geeft aan dat met name het logistieke aspect een ingewikkelde puzzel blijkt. De puzzel lijkt grotendeels te zijn opgelost. [redacted] merkt echter op dat de optie die in het voorliggende stuk van een gebouwde parkeervoorziening aan de Kattenburgerstraat is afgevallen. Er worden twee andere opties gegeven: (half) verdiept bij het sportveld of combineren met een gebouwde voorziening van de legering. Verder merkt [redacted] op dat het resultaat nog moet worden besproken met de beveiligingsautoriteit. [redacted] ziet goede mogelijkheden om het aspect veiligheid landschappelijk uit te werken. De fasering van het voorstel kan in principe in twee fasen. Een eerste belangrijke schakel hierin is gebouw [redacted]. De tweede verhuisfase is afhankelijk van wanneer de complete nieuwbouw kan worden gerealiseerd. De inschatting is dat het realiseren van nieuwbouw vijf tot zes jaar in beslag zal nemen.

[redacted] geeft aansluitend een korte toelichting op de notitie. In de notitie is aangegeven welke onderdelen van de samenwerkingsafspraken hiermee zijn uitgewerkt en ook welke punten nog verdere uitwerking vragen in een volgende fase. [redacted] concludeert dat de inspanningen hebben geleid tot een nakoming van de meeste doelstellingen. De twee hamvragen op dit moment zijn volume en fasering. [redacted] stelt de vraag of de bouwvolumes die voor Defensie wenselijk zijn passen binnen het

CONCEPT

bestemmingsplan en of Defensie snelheid kan maken. [redacted] geeft aan dat er geen bestemmingsplan is. [redacted] geeft aan dat het van belang is om voorafgaand aan het indienen van bouwaanvragen bestuurlijke overeenstemming te bereiken. Als er vervolgens nieuwe contractuele afspraken gemaakt zijn, kan worden gekeken hoe er snelheid kan worden gemaakt. [redacted] geeft graag aan zijn minister door of de gemeente bereid is om mee te werken als Defensie snelheid wil maken. [redacted] reageert dat als de partijen het eens worden met elkaar, dat snelheid wenselijk is, maar er ook rekening gehouden dient te worden met het besluitvormingsproces in de gemeenteraad en inspraak. Snelheid zou wat [redacted] betreft beginnen bij het door Defensie beschikbaar stellen van gebouw [redacted]. [redacted] onderschrijft de oriëntatie op het verkorten van de termijnen, afhankelijk en in afwachting van de bespreking in het bestuurlijk overleg. [redacted] vraagt als onderdeel van de fasering om ook aandacht te hebben voor de complexiteit van het gefaseerd vernieuwen van ondergrondse infrastructuur.

[redacted] stelt de vraag of er naast de twee hoofdvragen die worden voorgelegd aan de bestuurders over het ontwikkelpotentieel en de fasering, nog andere praktische opmerkingen of vragen ter verduidelijking zijn. [redacted] stelt de vraag of er voldoende potentieel is voor een innovatiemilieu. [redacted] geeft aan zich eerder zorgen te maken om de snelheid dan om de kwaliteit. Het is zorgelijk als er pas over vijf jaar kan worden doorgepakt op wat er al is gecreëerd. Als er minder ruimte vrijkomt dan gedacht, wordt de kwaliteit en daarmee curatie nog belangrijker. [redacted] geeft aan niet gerust te zijn gesteld en zoekt naar een ondergrens van de kritieke massa waarover herhaaldelijk wordt gesproken. [redacted] is volgens [redacted] terecht kritisch. Het terrein zal meer als incubatiegebied gebruikt worden voor doorontwikkeling van de economie in de Metropoolregio Amsterdam. De kwaliteit en mix zit dus ook in belangrijke mate in de relaties die worden gelegd met de omgeving. [redacted] stelt de vraag of het innovatiemilieu in die zin dan nog iets toevoegt of meer van hetzelfde oplevert. [redacted] denkt dat het zeker in zijn keuzes nog iets kan toevoegen. [redacted] merkt op dat de kwaliteit van het gebied voor een deel zit in de gebouwde omgeving, maar dat met name de bedrijven die zich hier vestigen het aantrekkelijk zullen maken. Als Defensie helemaal weg zou moeten, dan zullen ze ook niet in een keer vertrokken zijn. De huisvesting van [redacted] wordt dan een enorm vraagstuk. Voor [redacted] is daarom de hoofdvraag of de ontwikkeling die nu voorligt dat zou rechtvaardigen.

[redacted] geeft nadere toelichting op nog een aantal verschillen. [redacted] merkt ten eerste op dat het extra woonprogramma waar in de gemeenteraad om is gevraagd niet meer te realiseren is. Ook is het extra belangrijk dat de woonfunctie het innovatiemilieu versterkt. Verder geeft [redacted] aan dat Rijksbouwmeester Floris Alkemade net als [redacted] de curatie onderschrijft. Hierin is naast de selectie van partijen, het programma in de plinten belangrijk. [redacted] vindt het tussenresultaat dat voorligt vanuit stedenbouwkundig opzicht helderder. Er is een verbeterde mix van ontmoetingsruimtes, wat een belangrijk onderdeel is van innovatie. De verbinding met de buurt, biedt volgens [redacted] ook een enorme kans. De openbare ruimte ligt namelijk meer richting de Kattenburgerstraat. [redacted] voegt hieraan toe dat er meer variatie is, van wijds uitzicht tot intieme ruimtes. [redacted] reageert dat hij ervan overtuigd is dat het een mooi gebied wordt, maar is het ook de beste toevoeging voor de stad? Zijn er meer scenario's die ook goed zijn voor de stad en welke zijn dat dan, vraagt [redacted]. [redacted] geeft aan dat die toegevoegde waarde momenteel wordt gedefinieerd. Codam is in vierkante meters bijvoorbeeld geen grote partij, maar heeft wel een groot bereik. [redacted] stelt de vraag wie bepaald wat de kritische massa is. [redacted] reageert dat een lastige vraag die al langer voorligt. [redacted] schetst voor [redacted] het proces dat is voorafgegaan aan de keuze voor een innovatiemilieu. De motie van de gemeente bracht al

verschuiving aan in het programma. Nu ligt vanwege de beslissing van Defensie weer deze vraag voor. De vraag van [redacted] is dus terecht volgens [redacted]

[redacted] reageert graag ook op het resultaat dat voorligt. Ten eerste spreekt [redacted] zijn waardering uit voor wat er sinds de zomer is gebeurd. [redacted] ziet de verbeteringen en onderschrijft de keuze voor een nieuw stedenbouwkundig model. [redacted] ziet, ten tweede, net als [redacted] de ingewikkeldheden met betrekking tot de volume en fasering. Dat er veel ontwikkelruimte is weggenomen wordt betreurd door de gemeente. De bestuurders buigen zich erover of ze dit accepteren. De wethouder vindt dat wat voorligt uitstekend om zo te agenderen ter beoordeling 16 januari. Verder ziet [redacted] het ruimtelijk model graag stedenbouwkundig gevalideerd omdat Amsterdam het niet kent. Het tussenresultaat wordt daarom 9 januari ook in de commissie ruimtelijke kwaliteit van de gemeente besproken. De opdrachtgevers worden uitgenodigd voor dit overleg. Tot slot, terugkomend op de fasering, merkt [redacted] op dat iedereen de behoefte heeft om snel door te gaan als de bestuurders het eens worden met elkaar. Er zal gezocht moeten worden voor een oplossing om gebouw [redacted] beschikbaar te stellen zodat daar een ontwikkelproces op gang kan worden gebracht waar de ontwikkeling baat bij heeft. [redacted] zou het aantrekkelijk vinden om in dat gebied met tijdelijke bouwwerken te starten bijvoorbeeld. [redacted] geeft aan te kijken te gaan kijken naar de mogelijkheden om gebouw [redacted] over te dragen.

[redacted] spreekt ook zijn waardering uit voor het werk dat is verricht. [redacted] vraagt nog aandacht voor de straat tussen het gebouwde en het groene deel. Enerzijds omdat [redacted] verwacht dat veel fietsers met een behoorlijke snelheid gebruik zullen maken van de route. Anderzijds omdat de straat een scheiding vormt tussen wijk en park. [redacted] vindt het punt dat [redacted] terecht maakt, onderwerp van aandacht is in verdere uitwerkingen. [redacted] stelt verder de vraag of het sportveld zo groot moet zijn [redacted] geeft aan dat het sportveld volgens eisen binnen Defensie eigenlijk groter moet zijn, het is al teruggebracht naar 300 meter omtrek van de loopbaan. Het binnensportterrein is geschikt voor andere activiteiten. Zo zouden er bijvoorbeeld voertuigen op kunnen rijden. [redacted] stelt de vraag waarom het veld groter is dan het huidige veld [redacted] reageert dat het huidige veld niet voldoet aan de eisen. Het aantal keuringen zal drastisch omhoog gaan. Een groter veld is noodzakelijk om keuringen af te ronden. [redacted] vraagt waar deze eisen zijn vastgesteld? [redacted] geeft aan dat deze zijn vastgelegd in de NOC*NSF eisen, de omloopbaan heeft die eis. De keuringseisen zijn gewijzigd ten opzichte van vorig jaar.

[redacted] geeft aan eerder te hebben begrepen dat het evenementengebouw voor tien jaar zou blijven staan. [redacted] reageert dat er plannen zijn om de ingang te veranderen en nog meer inspanningen te doen. [redacted] stelt de vraag of de functie van evenementen in de nieuwbouw kan worden ondergebracht. [redacted] geeft aan dat Defensie niet zo ver kan kijken. [redacted] merkt op dat er nog een derde fase komt waarin ook wordt gekeken naar gebouw [redacted]. Met het verplaatsen van de hoofdingang van gebouw [redacted], kan de openbare ruimte beter worden ingericht aan de publieke kant en is er geen hek nodig. [redacted] merkt verder op begrepen te hebben dat medegebruik niet aan de orde is. Als dit het geval is, moet dit uit alle stukken.

[redacted] stelt de vraag of de eisen voor het helikopterveld al bekend zijn. [redacted] bevestigd en reageert dat de burgerluchtvaarteisen zijn gehanteerd.

CONCEPT

[redacted] zou tot slot voor dit agendapunt gezamenlijk de discussiepunten voor het bestuurlijk overleg formuleren. [redacted] brengt de punten fasering en de volume cq. ontwikkelmogelijkheden in. [redacted] zou graag daarnaast een planning mee willen geven om het vervolgtraject inzichtelijk te maken. Onderwerpen zoals het afmaken van een nieuwe Nota van Uitgangspunten, contractuele afspraken, bestemmingsplan, bouwplannen, financiën, governance, zouden hier een plek in moeten krijgen. [redacted] kijkt graag in een volgende fase ook of er een gezamenlijke ambitie kan worden geformuleerd. [redacted] onderschrijft dit: Defensie wilt graag deel uitmaken van het geheel. [redacted] geeft tot slot aan dat het advies dat wordt gegeven in de commissie op 9 januari mondeling zal worden toegelicht.

4. Bestuurlijk overleg 16 januari 2019 *1

a. Gevolgen motie Tweede Kamer

[redacted] merkt op dat er vanmorgen in de gemeenteraad door een VVD raadslid een vraag is gesteld over de overdrachtssituatie. [redacted] reageert dat de vraag nog niet is behandeld. [redacted] vervolgd in het kader van dit agendapunt dat de motie uit Amsterdamse politiek komt en niet vanuit Defensie. De status is dat de minister heeft aangegeven dat zij de Tweede Kamer zal informeren over de samenwerking. [redacted] geeft aan dat een gevolg van de motie is dat 1 januari het helikopterveld wel zal worden opengesteld maar nog niet overgedragen. Voor de toegankelijkheid heeft dit geen gevolgen.

b. Agenda

[redacted] stelt in afstemming met [redacted] de agenda op. [redacted]D bespreekt dit met M[redacted] in verband met zijn afwezigheid bij dit stuurgroepoverleg. Graag het concept delen met alle partijen.

c. Deelnemers

Er wordt besloten dat de volgende deelnemers aanwezig zijn: de Minister van Defensie, de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, Wethouder Kock, DB Stadsdeel Centrum lid Griek, [redacted], [redacted] en [redacted] worden ook uitgenodigd om de presentatie te doen. [redacted] checkt of Floris Alkemade de presentatie kan geven.

d. Update ontwikkeling

In voorgaande overleggen gaf [redacted] een presentatie waarin zij de bestuurders een update gaf over de ontwikkeling. De nadruk zal nu liggen op besluitvorming over het tussenresultaat voor de ontwikkeling. [redacted] verzoekt om een hand-out met een update die kan worden uitgedeeld tijdens het overleg.(NB in een later stadium is besproken met [redacted] en [redacted] dat er toch een korte presentatie zal zijn, met nadruk op ontwikkeling innovatiemilieu en ambitie)

5. Definitief Werkplan 2019 *2

[redacted] vindt het stuk over de activiteiten in het hoofdstuk ontwikkeling onduidelijk. Er is [redacted] gereserveerd voor ontwikkeling. [redacted] stelt de vraag of dit bedrag kan worden uitgesplitst. Het verder uitwerken van de gebiedsontwikkeling ligt bij het projectteam, waarbij het projectbureau in de huidige rol blijft. Dit bedrag zou kunnen suggereren dat er kosten gereserveerd zijn voor ontwikkeling bij het projectbureau. Dit misverstand wilt [redacted] graag uitsluiten. Aansluitend hierop ziet [redacted] graag dat er wordt nagedacht over de uitstraling van het bestaand gebied. Nu het tijdelijk gebruik langer zal duren, moeten er wellicht extra dingen gedaan worden om het levendig, aantrekkelijk en veilig te

CONCEPT

houden. [redacted] reageert dat de reservering inderdaad voor dit type ingrepen is bestemd. In de eerstvolgende stuurgroep wordt een uitsplitsing van de begroting op dit onderdeel gedeeld.

[redacted] stelt de vraag wat er wordt bedoeld met het realiseren van een duidelijker onderscheid van het Defensieterrein. [redacted] licht toe dat het voor bezoekers niet altijd duidelijk is waar de grens van het publiek toegankelijke terrein ligt. Er staan regelmatig gedesoriënteerde bezoekers voor de poort en hekken.

6. **W.v.t.t.k.**

LJ geeft aan dat er 17 januari en nieuwjaarsborrel met de community staat gepland en 22 januari een overleg met de buurt. [redacted]. [redacted] geeft aan behoefte te hebben aan een planning waarop inzichtelijk wordt gemaakt wat wanneer kan worden gedeeld met de omgeving (bewoners en community).

7. **Rondvraag**

-

Acties:

- [redacted] laat weten wat de mogelijkheden zijn om gebouw [redacted] over te dragen.
- [redacted] en [redacted] stellen een conceptagenda op voor het BO en delen deze voorafgaand met de partijen.
- [redacted] zorgt een update over de ontwikkeling tijdens het bestuurlijk overleg.
- [redacted] maakt voor de volgende stuurgroep een uitsplitsing van de begroting op het onderdeel Ontwikkeling.

CONCEPT